

דיוענס בראמט ערשיינט דריימאל וואכענטליך... פרייטאג 11 מיי 1877.

פּעסטער צייטונג

אויף ריזיקע צייטונג סאן מאן יעדע טאג... פרייטאג 11 מיי 1877.

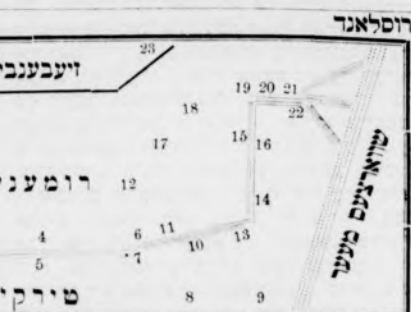
Nr. 55. ניינטער יארהאנג, פּעסט, פרייטאג כח אייר ה'תל"ז. Pest, den 11. Mai 1877.

אויף דאס צאלל-געביידע אין קאלאמאס ווארדען ערשטארט אויך דיא מורכע איזט אין בראנד געשעקט ווארדען. דיא מירקען זינד דער מינונג דאס דיא רומענישע ארמעט פאן קאלאמאס אויף דען רוססען אינע איבערנאנגע-בריקע ערריכטען וואללע.

דיא נייטעטען דעפעטען. הייסע פרייטאג וינד הייער פאלגענדע דעפעטען איינגעשראפטען: ברום ארעט 10-טען מאי. דיא מירקען האבען הייסע פרייטאג אבערמאלס דאס פרייען אויף בראילא (ניי 15) איינגעשראפטען, וואויבא איין גאנץ סעט געטריבע-מאנאטען אין פלאסמען איינפאלען גען אויט. אין בראילא זינד אללע געוואלבער גע-שאפטען, דיא שטיינערינג איזט איינע איינגעווער גראסע. דיא רויסישע סאלדאטען האלענען וויעדער איהרען אלטען געוואנהווישען אונד שטעללען אויך פלינדערען, דאס באטבארדירען צווישען וויד-וויין (ניי 3) אויך קאלאמאס (ניי 3) האט עבערפאללען צוויי שטעללען פרייער בעסטערמאנא.

האשואווא (ניי 13), פאן רא-שאווא אויף פליעט דיא האנטי וויעדען אין געדאדער ליניע נאך אפריערט פאר דער מירקישען שטאדט הירסאווא (ניי 14) פאר דער רומענישען שטאדט בראילא (ניי 15) אונד דער גענעראל-בער-ליענענדען מירקישען שטאדט מאטשין (ניימבער 16) ביז צור-רו-מענישען שטאדט נאלאין (ניי 19). פאן הייער מאכט טן דיא האנטי איהרע לעגעטע בע-נונג טיף היינטער איבער רעני (ניי 20) אוואצוי (ניי 21) אויך איבער אוואיל (ניי 21). דיא צענדליקט זיך דיא האנטי נאבערפאר-מיג אין הרייט צווייטע אונד ערניעט זיך אין דאס שווארצע מערע. (ניי 12) בערעטען בוקארעט, ניי 17 ביוועא, ניי 18 פאמטאני.)

איינע בוקארעטער דעפעטע פאם 9-טען מאי מעלדעטע: געסטערן אבערד האבען דיא מירקען פאן אוואצוי (ניי 22) אויף דאס גענינג-איבערליענדע רומענישע מלאסטער סאטנאף (צווישען ניי 20 און 21) געשאפטען. (בייא דעם רויסיש-מירקישען קריגע פאם יאהרע 1828 וואר עס געמלך דען רוססען געלויבען. פאן סאטנאף אויף דען איבערנאנג איבער דיא האנטי צו ער-ציינגען. אויף דאנקבאריקייט צו איהרעס נאכטע האבען זיך דארט אין קלאסטער ערריכטעט.) דאס קלאסטער ווארדען פאן דען מירקען גענעלד צערשטארט אויך דיא דאצו געהאריגען געביידע אין בראנד געווען.

דער קריגע.

דאס פארשייעל איזט טון פאראבער: יעטצט בענינגט דאס איינעמליכע קריגע-טהעטער. דער פארמארש דער רויסישען ארמעען, וועלכער איינגעפערד הרייט וואקען הייערען אויט נאכטע-טהיילס בענענדעט. אין נאכטער טהייל דער רוי-סישען ארמעע שטעטע בערנישען אן דער האנטי-אויט דיא צו איבערשרייטען אונד אין דיא מירקויא איינצוברעכען. דיא מירקישען קריגע-טיף אייך דער אונד זינד טון אייך אין פאללסטער טהעטיג-קייט אונד אטייבישען טיט גראסער אנשטער-נונג, אויט דען האנטי-איבערנאנג דער רוססען צו פערהינדערען. הייסען אויט טון אונדערע פארא-בערעכענען (ניי 44) איינגעשראפטען, דיא רוי-סען האבען וויקלד טיר דיא האנטי-גענענד צווישען בראילא אונד נאלאין געוועהלט, אויט דא דען אי-בערנאנג צו פערריכען.

פאן ארשאווא (ניי 1) פליעט דיא האנטיא טייער היינטע ביז צווישען דיא מירקישע שטאדט ווידוין (ניי 2) אויך דיא גענעראל-בערליענענדע רוי-מקישע שטאדט קאלאמאס (ניי 3). פאן הייער פליעט דיא האנטיא און געדאדער ליניע צווישען דער רומענישען שטאדט הירסאווא (ניי 4) אונד דער גענעראל-בערליענענדען מירקישען שטאדט נאקאפ-הויס (ניי 5) ביז צור רומענישען שטאדט גראנעווא (ניי 6) אונד צור גענעראל-בערליענענדען רומענישען פלעטינגע-שטאדט טרעניל (ניי 7). פאן דא גע-הען ווידוין אין וועניג טייער היינטער נאך רעכטס אויך פלינדען נאך דיא צוויי מירקישען פלעטינגע-שטאדטען פאן בראנד געווען (ניי 8) - פאן רויסישען אויט מאכט דיא האנטי וויעדער איינע טייערע בענינג נאך איינפירעט פליעט פאר דער רומענישען שטאדט ארטעניצא (ניי 11), פאר דער רומענישען מירקישען פלעטינגע-שטאדט סו-דוסטריא (ניי 10) ביז צור מירקישען שטאדט

(נומי 16) נאך מאשין (נומי 16) הניכרשישע; אלס זיא אבער שאן רויבען ווארען. טראפען זיא זיען באשן באקום' ענטפלך דיא ווילדען מרקן-דיען פרוויליאנען. עס ענטשאפן זיך נין איין הייסעם נעלעכט, דאס ביז מיטאנא פאקטיווערעט. ביידע-זייטס נאב עס פילעל טאדען אונד פערוואנדע-טע. הייסע ווערדען אויך שאן דרויא רויטע קא-אונגען-שיפע פאר בריאל איינמערעפען. — דיא רויטען קריגעס-שיפע וועלכע ביז יעצטע טרא אין אמעריקא ווארען, האבען דען בעפעהל ער-האלטען, שנעלל צוריק נאך איראמא צו קעהרען. בוקארעס 10-טען מאי. נאכדעם-דיא רומענישע קריגעס-עקלערונג און דיא מר-טיא בערעס בעשלאסען וואוירדען, ווירד דער רעניערענדע פארסם פאן רומעניען ועלכטם דאס אבער-קאמטאנדא איבער דיא רומענישע ארמעע איבערנעמען.

קאנסטאנטינאפעל 10-טען מאי. דיא נאנצע מאהאמעדאנישע בעפאלערונג אין דער-רוסישען לענדערן אין אויען האט יעצטע צור רעוואלוציאן געגען הוסלאנד גענערעפען. דיא מירקיא לאסט מיט שטאמט-אינד פאשענע-געלעהרן דען רעליגיאזען אייפשאנד דער מא-האמעדאנישען בעפאלערונג אין קוקאזיס אונד אין דער הרים אונטערנעמען.

פאם קריגעס-שיפא-טראכטען אין אויען איזט היער פאלענדע דעפעשע איינמערעפען:

טיילס (אם רויטשען מירקאזיען) 10. מאי. נעסערן האט נארד-דערסטליך פאן קארם איינע פארווערטס-בעוועגונג דער רויטשען בע-נאנגען. עס האט זיך אין צוזאמענשטאם מיט דען מרקען שטאמטנעלדען. דער נון מיט איינעם ביידערווייגען פערלוסטע ענעמען.

פערשיעדענע זיאנהייטען.

דיא קאלאמאן מיסא איבער דיא דאנווא-אבשפערונג: וויר האבען דיא אנטווארטי וועלכע דער מיניסטער-פיעדענעט מיסא אויף דיא אינטערפעללאזיאן דעם הערשן שאמשיט אין דער אייגענמאדען איינע שטעלען האט בערטי אים פיהרליך פערעפגעטליכט. דאסמאל האט אבער הערר פ' מיסא איינען פונקט דער אינטערפעללאזיאן איבערהיטטעלעסען, נעמליך דיא אבשפער-הונג דער אנטווערן דאנו ווירד דיא הייענפיהרע-דען פארטייען אין פאלענע דעססען אונזער האנ-דעל נאך רומעניען אונד דער מירקיא אבענשטי-טען איזט. אין דער מיטטוואך-זיטונג דעם רייפס-

פאליעטאן. איין בעוועגונג לעבען.

(6-טע פארוועסונג). פילשטע קאפיטעל. זיס בענליישעט דען פרינצען נאך בייסעל, דיא פרינצעסין, מאריא אויסטא פאן טהורן אונד טאקסיס. וואר נאנץ נאך דער שילדערונג דעם אסטעריאסער קאר-דעשאנערעסען; זיא מאכטע איינען זאך נענטער איינ-רוק אויף קארל אלעקסאנדער, דאס ער זיך ענטשלאסן אום זיא צו וועיבען. דיא וועיבונג דעם קינשטינען טהראן-זיכען פאן ווייסשטעבערן וואוירד דען אויף מיט פייירען ענטענענענעמאסען. דיא פערלאנגט אונד ניכט לאנגע נאכדער דיא ווייסטה וואוירדען מיט נראסער פראכט-נע-פיערס אונד וועהרענע קארל אלעקסאנדער, דיא פליט-טער-אויפגען. זיס בייסעל פערבראכטע, מוסטע זיס נאך פאראקשען אס מאן וויען, אום דיא פיר דעם פרינצען נאשווענדיגען נעלדער איינפשוויבען. צום עפענען מאלע זייט צוזאגען הארען קאם זיס וויעדער אין דעם נענטער. אין וועלכע זיא זיינע יונגער פערביאכט האטען, זיין ווען פיהרעט אהן דורך מאינע, דע בעשלאסן איינען אלטען פרינצען דען האלצהענדלער ר' לייב, אויפצוהוכען, וויר זא פילעס האטט זיך דאך צוגעטראגען, וויסערע ער דויען אין יענעם אינזאמען הויר אן דער האללענדישען נענצע האטטע קיינען לערנשען זיס וואר אנטעדעס אין פער-מאנעדער מאנן געווארדען; ער רייטע אין איינענער עקוויפאשע, עזאם איינען עלענאפען זיינע-וואנען, העלש איינען קושטער אונד צוויי פערדען, אלס ער אין מאינע

טאנעם בענאמטווארשעטע נון הערר פ' מיסא אויך דויען טהייל דער אינטערפעללאזיאן, אינדעם ער אונטער אנדערעם זאמען: "נעעהרמעס הויר!" אין בעזען אויף דען דאנו-שראם ערשרשט גע-וואהנליך אין נראסער אירטהום. מאן גלייבט, דאס דיא פרייהייט דעם דאנו-שראמעס אים פארווער פערטראגען פיר אללע צייטען נארנארט וואוירדען. אונד דויען נרונדע אויט אללעס דארי-בער זא זעהר איינפאנגעליך דאס דיא שיפ-פאהרט אויף דער אונטערן דאנו אייגענבעליקליך איינע שטארוינע ערלידעט. דיא נאנצע אויפפאס-סינג אויט אבער איינע איינבייטענע אונד אויר-מהימליכע. רויכטיג אויט נור זא פילע, דאס נאך אים יאהרע 1816 פאלענער נרונדזאמען אויפגע-שטעללט וואוירדען: "אויף פליסעסען וועלכע דורך מעהרערע שטאמטען געהען, מיט דיא שיפ-פאהרט פריא גלייבען" — איינשילעמליך פאן דער דאנו קאמטען יעדאך קיין ווארט פאר. אים יאהרע 1866 וואוירדען דען דויערן אלל גע-מיינע גינדזאמען אויף דען דאנו-דאמט-שיפ-פאהרט אנגעווענעט. אים יאהרע 1871 וואויר-דע אין איינעם לאנדאנער פראטאקאלע פאסט-געשטעללט, דאס דיא בייטען, נעמליך פרוכטלא-נער אונד גינדזאמען וועלכע דיא דען דאנו זיך בעפלינדען, וויר דיא הייענע געהאריגען בעמאטען אונד ארבייטער, פאן אללען קריגעפיהרענען פאר-טייען אלס אינפארטייאשע צו בעטראכטען זינד. אלליין דאס אויך דען דאנו-שראם ועלכטם אלס אינפארטייאשעס געביעטע בעטראכטעט ווערדען מיסעס — הייעריכע פלינדעט זיך נרונדערס אין ווארט פאר. נון ווירד דענער איינזעהען, דאס קיינע מאכט דאס רעכט האט, דען קריגע-פיהרענען פארטייען איינען פארווארף דארויס צו מאכען, ווען דיא איינערע דאנו, וועלכע זיע אלס אינפארטייאשעס געביעטע בעזייכנעט וואוירדען, דורך דיא קריגעפיהרונג אייגענבעליקליך אבער-שפערט ווירד. אלליין טראכטעט אונד אללדעם האט דאס מיניסטעריאום דעם איינערן, וועלכעס רעכט ניש ווייס, דאס דורך דיא אבשפערונג דעם איינערן דאנו צינעכטס אונזערע האנ-דעלס איינמערעסען איינע מעפעשע שערדיגע ער-ליידער, דיא הענדער ניכט רוהיג אין דען שאם גע-לענט. נראם אנדראש האט פילמעהר וואוהאל-אין פעטערסבורג אלס אין מאנסאנטאנאפעל ערנסטע פאשישטעללונגען געמאכט, דאס דיא דא-נוי ניכט לענגער אבענשפערט ווערדען, אלס דויען אין פאלענע דער קריגעס-פיהרונג דורכאויס נאטה-ווענדיג איזט. איבערדויעס האט הערר נראם אנדראש אויך דאהן געוויכט, דאס דער נרונדזאמען דער פרייען דאנו-שיפ-פאהרט ווע-

נאך דעם האלצהענדלער ר' לייב פראנסע, וואוירד ער נאך דעם שאנסען הויער דער נראסערן ווענע-נאסען געווען-זען ר' לייב בענעיעב דען האלצהענדלער ניכט מעהר; ער וואר איין נרוינע געווארדען אונד האטטע זיך צור רוהע געזעצט. זיין פערמאנען וואר נראם גענוג. אום דאסאן קאמאר לעבען צו קאנגען, אלס דיא עקוויפאש אויך דער ווענע-נאסען העלש ליעף זינג אונד אלס הערבייא, אום פאללער גיינערדע זא-זעהען, וואס פיר פאנעהמען בענדן ר' לייב בענעיעב. דויער וואר ניכט צו הויען; זיין ווייב עספלינג דען פערטערן.

אין ווערדע מייענע מאנן רופען לאסען, (זאמען זיא) ער אויס אים בית המדרש.

ר' לייב קאם נון באלד נאך הויען.

מיט וועס האבען אויך דיא עהרע, פראנסע ער דען פערטערן.

"איהר קענסע מיך ניכט מעהר, ר' לייב?"

וויא זאללעט אויך? איך עראנענעט מיך ניכט, אויך יעמארס געזעהען צו אבען.

"פראנעסעס איהר אויך ניכט איינעם זינגען מענשען, דעם איהר פאר מעהר אלס צוזאגען יאהרען בייא יאקאב האריינען אין אסטעסער דאס איינע שפעלע פער-שאנסעס?"

אהי, זיס אפגעטהויערע, דער זינגע מוהל!"

"זיא, עס וואר דאס איינציגסטע מאה, אין מייענס לעבען אין דעם הויען אן דער האללענע-דישען גענעזע, דאס אויך איינע בעשניידונג פאללענען האבען זי?"

ניכטענס נאך בענעדיגונג דעם קריגעס אויפ-רעכט ערהאלטען גלייבען! דאס, נעעהרמעס הויר, האט דיא רעניערונג ביווער געמאחן, וואס זיא יעדאך נאך צו הויר געזענעקע — דארבווער קאנן אונד דארף אויך מיך ניכט אויסשפערען, אויך קאנן מיך ניכט אויסשפערען, דא וויר יא נאך ניכט דיא אנטווארט קענען, וועלכע נראם אנדראש איינע פעטערסבורג אונד קאנסטאנטינאפעל אויף זיינע פארשטעללונגען ערהאלטען ווירד. אויך דארף מיך ניכט אויסשפערען, ווייל דויעס נור אויס אונד אונד-זענער פאליטיק שארען ווירדען, וועגן וויר יעמאל-דען, איינע שטיכאנע נור פארהיינע פערזענען וואל-דען ווערדען וויר איהם דויעס דאך ניכט איינע מאנאטע פאראויס אנצייגען, דא יא אויך דער אנדערע איינע האנד האט, מיט דער מאן אהרפיי-גען אויסטהוילען קאנן. דא יא אלזא ווייטערעס ניכט זאגען קאנן אונד ניכט זאגען דארף, בישטע איד דאס הויר, מייענע אנטווארט ציר קעננטניס געה-מען צו וואללען? — פיל שטאמשיט ערסלערטע נון, דויען שטיכאנע נור פארהיינען, דא יא איהראפע-קעננטניס געהמען צו קאנגען, דא דיא איהראפע-אישען שטאמטענענער נור דורך איהרע איינע-שקליכקייט דויען קריגע פערשרודעט האבען, וועלכע יעדאך טיפס הייערען, דיא עקלערען ציר אכנאב: "איך קאנן נור פיר מיך, ניכט אבער פיר דיא איהראפאישען שטאמטענענער דיא פערנאמווארטיקייט איבערנעמען!" — וואוירדען דיא אנטווארט פאם נאנצע הויען איינ-פאך אונד יאהנע בעדויערן ציר קעננטניס גע-נאמטען.

(דאס פער האלטען רומע-ניכטעס אונד אונזערע מאנאר-כייטע) דער אנשלוס רומעניעס אן הוסלאנד בע-הייערעט גלייך יעדען דעיקענען פאליטיקער איינע אונזערע מאנארכיע איינע אונגענעמאסעטע. ליידער זינד וויר אויך איינער נראסען גענענע וואלאכען געזענעטע, דיא צום נראסען טהיילע אין זיבענבעריגען וואוירדען, נון פערטעטעטע מאן אים פאראויס, דאס דא בעוועינג אין רומעניען אויך דיא העררען וואלאכען אים אנגענענענען זעבען-בירגען אין איינע פיעבערעפאלע איינענע פער-זענען ווערדען. דיא רעוואלוציאן איזט איינע נאר געפערהליכע אנטווערן, ווען דע קענען דע קראנעל דער וואלאכען אין איינערע מאנארכיע, אום מענטליך אבער אין זייע בענעדיגונג, ניכט בענעפאלען פאם יאבען אינזאנרנס זיך בעפרייען אונד דאנן מיט נאכבאר-רומעניען פערזיינען; אין דער טהאט איזט דיא געפאהר איינעם

אונד איהר זייד יענער זיינלינג? איהר זייד אין פאנעהמען הערר געווארדען זייד איהר נאך ווידע? (פראנ-טע ר' לייב).

"איך בינע, ווואוהאל מאן שאן מעהר אלס הונ-דערס מאל מיך צו פילשען פערזיכט האט."

איהר גלייבט דאך בייא מיר צום מיספאנעסען? איך ווערדע איינע קושטער זאגען, דאס ער אויס ווייסט-הויר פארהע, רבקה! (זיעה ער זיינער פרויא צו) דער העיר אויס אין אשער פרינצע אונד ווירד הייסען מיט אונזערע קאסע פארלייב געהטען.

דאנן איילשע ער אויף דיא שטיאסען, אום דעם קושטער אונד ווייסט-הויר געהער צו בעציינען, ווא ער פאסער דאס וואנען איינשפעלען זאללעט.

אלס ר' לייב צוריקקאם, עקרוינעט זיך זיס נאך זיי-נעם אקעל.

ער לעכט אונד איזט גענוער, (אנטווארשעט ר' לייב) נאך נעסערן וואר אין מאנן אויס אפגענוהיט בייא מיר, בייא דעם אויך מיך נאך איהם עקרוינעס האבען, אויך האבע דאסאלס איינע ניכטע איינשפערעטע; איינע אקעל וואר דאנן אנטווארשעט דאס איינע, דאס איהר איהם פארלייבט ווארד אונד מאכט מיר בייטערע פארוויסען, דאס אויך אייך ניכט מיט געוואלט וויעדער היינעבראכט האטשען.

"עס אויס דאך בעססער זא! אויך בין איין פערמא-גענער מאנן געווארדען."

וויא איהר אויך אין נשען ווידע געבליבען?"

"ניין, דאס וואר בייא מייענע לעבענס-ווייזע ניכט מאנליך."

אונד ווארום האכט איהר איינע לעבענס-ווייזע ער-